

Horváth Lajos

Dunaföldvár

Elégedetlenség.....lázadás...követelések....forradalmi hangulat uralkodott már a levegőben....titokban hallgattuk a Szabad Európa Rádióját még félve a besugóktól,...de mindig bátrabban mertünk beszélni...kifejezni véleményünket....semmit sem volt már veszíteni...csak a láncainkat.

Elvették földjeinket...elhajtották állatainkat....leseperték padlásainkat, mert az átkozott kötelező gabona-beszolgáltatást nem tudtuk teljesíteni.....bekényszerítettek a tsz-be...de csak munkae-gységgel fizettek...tovább szorítottak, osztottak és szorozták az aranykoronát és KULÁK-nak nyilvánítottak a tsz-ben és kizárták szüleimet és kétszer leseperték padlásunkat átkozott komcsi párttagok és talpnyalóik!

IRODALMI UJSÁG minden sorát és szavát habzsoltuk.....szatirait legjobban élveztük...már mertek gúnyolódni és kritizálni az íróink habár átvitt értelemben...ki merték gúnyolni az elnyomó rendszer nevetséges ostobaságait!

Faltuk az ujságokat...már nem rettegtünk az elhurcolástól, már tükörbe is mertünk nézni és megvetettük az idegen elnyomó rendszer ügynökeit...már senki sem hitt a hírdetett komcsi világ-megváltó ideológiai ígéreteiben....tejben-vajban fürdő kommunista rendszerben, mivel a börtönök, munkatáborok és a Recskek tömve voltak sinylődő hazafiakkal!

Dunaföldvár

Dunaföldvár sem maradt ki a hatása alól. . .Deák térre jártunk, csoportokba verődtünk, hirdettük és terjesztettük a legújabb forradalom híreit.

Oktober 23.-án ismét csoportokba verődtünk, pedig tilos volt gyülekezni...rendőrök immel-ámmal jártak közöttünk...szinte kértek, hivatkozva a kiadott parancsra...de alig mozdultunk...később ismét csoportosultunk. De hirtelen nagy dudálással több teherautó érkezett zászlókkal tömve éneklő és integető fiatalokkal Dunaujváros-ból...forradalmi dalokat énekeltek, majd leugráltak az autókról...öleltük egymást a forradalom hírére.....rendőrség szétfutott, nem is láttuk őket többé...szégyelték magukat...!

Ruszki szoborhoz.....kiálltatta a tömeg, mi pedig felugrottunk örömmel a teherautókra....Le a Dunapartra!...körbefogtuk és leköpdöstük a gögös szovjet emlékművet...tanakodtunk, mitévők legyünk...drótkötél a nyakára...húztuk...rángattuk...minden erőnk ellenére a drótkötél szétpat-tant...mélyen rakták a gyökerét...építők tudták az esetleges sorsát...még a mi dühünknek is ellenállt.....megrongáltuk és leköpdöstük, földdel bedobáltuk és ott hagytuk...majd még vissza-jövünk később----mondottuk!

Még mindig ott áll a város szégyenére.....nem volt hazafias hite és vallása a város pol-gármesterének és a városi képviselőknek az eltávolítására.....mire várnak...talán Sztalin feltá-madására?

Fegyvert A Magyarak

Már sötétedett...de nincs fegyverünk, hogy kiszabadítsuk rabjainkat...FEGYVERT A MAG-YARNAK...ordította a tömeg....hol a fegyver????? Menjünk a laktanyához, ahol a magyar fiúk szenvednek !!!

Teherautókkal felsorakoztunk a laktanya előtt...küldöttséget küldtünk be és fegyvert követeltünk...az őrég nem engedett be! A legnagyobb teherautókkal a kapu elé álltunk, belökjük és legázoljuk a kaput.De erős hangszóró figyelmeztetett bennünket reflektor fényben, hogy a laktanya tetejére gépfegyvert állítottak fel és belénk lönek, ha támadunk!!! Sajnos kezdetben a komcsi tisztak által vezényelt honvédség nem csatlakozott a forradalomhoz....még híven szolgálták a szovjet rendszert, hisz tőle kapták rangjukat és kiemelt fizetésüket! Bár Sztalin halála után csak a legbutább agymosott tiszt hitt már a dogmákban... tanakodtunk.. .vérfürdőt nem akartunk...majd holnap nagy tömeggel visszajövünk!!!

Október 24. Lázban égett az egész város...ismét gyülekeztünk a központban...rendőrök eltűntek...tömve fiatalokkal...jöttek a teherautók...fel Dunaújvárosba----kiáltották! Nagy tömeg várt a városban...csatlakoztunk...egymást karonfogtuk...énekeltek és könnyeztek az örömtől! ISMÉT SZABADOK VAGYUNK!!!!!! Végetnemlátó sorokban vonultunk a Vasmű felé...csatlakozásra szólítottuk fel a gyárakat és a dolgozókat; egymás után csatlakoztak az üzemek...RUSZKIKNAK NEM DOLGOZUNK! AKI MAGYAR, VELÜNK TART!-----ordítottuk!

Rendőrségen

Karonfogtuk egymást...öleltük testvéreinket...könnyes szemmel habzsoltuk a régen-várt szabadságot...emberek egymásra találtak.....eggyé lettünk végre...örültünk a szabadságnak...Jaj, de édes volt az íze...még mindig élesen emlékszem erre a pillanatra....közel félévszázadból!

Október 25. Későn kerültem haza...elmondtam aggódó szüleimnek merre jártunk és mi történt Dunaújvárosban, de boldogan keltünk másnap. Vonatok nem jártak, sztrájkolt az egész ország! Ismét nagy tömeg a városban...ismét teherautók jöttek...örömmel ugráltunk fel...megyünk Paks-ra kiszabadítani a rabokat!---ordították! A város bejáratánál a ruszki szoborba ütköztünk...körbefogtuk és tanakodtunk a ledöntésén. De a rendőrség már várt a járási kerületben nagy számban.. körbefogtak .....szépen beszéltek...csak igazolásra megyünk be! Sajnos fegyvereink nem voltak, de fegyvert és gumibotot nem használtak ellenünk...tudták már ők is a forradalmi híreket. Budapesten már löttek! Csendesesen bekisértek a Járási Rendőrség épületébe...nem volt még forradalmi tapasztalatuk...nem tudták, mit csináljanak velünk...senki sem merde vállalni a felelősséget...de én nem akartam a rendőrség udvarában maradni!

Már egyszer 44-ben az oroszok elhurcoltak "egy kis malinko robot"-ra a Szt András pusztára, de onnan az éj leple alatt sikeresen megszöktem.Előző héten a részeg oroszok bort követeltek édesapámtól, falhoz állítottak és fenyegették apámat, hogy agyonlönek,ha nem ad bort nekik. Édesapám térdénállva könyörgött a kicsi 14 éves fia életéért, hisz már az előző ruszki elvitték a bort, nem volt mit adni!....Még most is megmaradt előttem ezen rettenetes jelenet!

Ha már az oroszoktól megszöktem, innen is meg kell szöknöm....csak vártam az alkalmomra; mivel ismertem a környéket, itt jártam kereskedelmi iskolában négy évig....barátom szülei itt laknak a közelben. Magas kökerítés, szögesdróttal feldíszítve...amikor az őr bement az épületbe, felugrottam a kőfal tetejére...szögesdrót között átkusztram és a másik oldalra zuhantam! Nadrágom és testem maradványait hátrahagyva....vérescsíkokat és szögesdrót vágását nem is éreztem....véres testemet az osztálytásam megrémült szülei bekötötték, nadrágomat összevarták, így tudtam kimenni bujkálva a vasútállomásra és hazautaztam a fogságból!

Az Élet Megindult

Lassan az élet megindult...visszamentem dolgozni a vasútállomásra,....hallgattuk a rádiót...bíztunk a megszálló csapatok kivonulásában...boldogok voltunk...magyar hazafiak számoltak be a forradalmi élményeikről a rádióban!

De nagyon boldogok voltunk, hogy ismét szabadok lettünk!

De november 4.-én ijedve és megrettenve hallgattuk a rádióban, SZOVJET CSAPATOK MEGTÁMADTÁK BUDAPESTET...FORRADALMI KORMÁNYT ÁRULÓ MÓDÓN TÖRBECSALTÁK ÉS LETARTÓZTATTÁK!

Dunaföldvára is megérkeztek a ruszkiak, lötték a városházát, több személy meghalt, többen megsebesültek! Barbár Vöröshadsereg visszajött! Posta előtt a tankok négyezőget alkottak, mikor elmentem mellettük, gépfegyver csöve kísért minden léptemet! Azóta is...mikor a DFV-i Postára megyek...képzeletemben a tankok ott állnak.....kisérenek gépfegyverük csövével!!!!

Összetörve

December 18. Összetörve álltunk...szomoruan sóhajtottunk...emberek menekültek a határfelé...már üzennek is vissza, hogy megérkeztek...útban táborokba v. tengerentúlra...tovább nem tudták elviselni a rabságot...nem volt semmi reményünk! Tegnap megmondtam szüleimnek, hogy disszidálok, Csontos Gyuszi fog elvinni motorkerékpárral Székesfehérvár-ra.

Édesnyám könnyes szemmel kérte, miér hagysz el fiam?--- Nem maradhatok itt tovább Édesanyám, bocsájtson meg!

---Menj fiam, ne maradj itt---bátorított édesapám! Alig tudtam a zokogást visszatartani, mikor felültem a motorkerékpárra!

Többet nem is láttam drága édesanyámat...csak a temetőben legközelebb tíz év múlva találkoztunk!

Határ, Majd Kanada

Székesfehérvártól Kőszegig a vonatvezető fülkében utaztam vasúti egyenruhában, így menekültem meg, hogy az ÁVH nem szedte le a vonatról---gondolták, hogy a vonatszemélyzethez tartozom! Az állomástól a vágány mellett meneteltem a határ felé és egy helyi vasúti szaktárs éjjel kivezetett a határig...a megmaradt pénzt odaadtam neki. A magyar katonák megmutatták az utat a határ felé, mondván, hogy ők is követni fognak rövidesen, nem mennek haza! A biztos úton haladtam át a hidon, aknazárt kikerülve, éjjélkor szöktem át az osztrák-magyar határon.

Amint áthaladtam a határsávon, letérdeltem és megköszöntem a Mindenhatónak, hogy sikeresen a szabad földre érkeztem! Villanó fények...rohanó emberek árnyai...osztrák őrség szedte össze bennünket és vittek a menekült táborba Villach-ba, majd Klagenfurt-ba, ahol finom kosztal, zsebpénzzel és ruhával vártak. 200.000 fiatal magyar menekült hagyta el hazánkat és 54 országban telepedett le! Szerencsémre Kanada befogadott.

Toronto, 2005. novemberében

Horváth Lajos

1958-ban érkezett az ausztriai menekült táborból Winnipegre, majd a hideg elől az Ontario tó partjára, Kanada legnagyobb (5.5 milliós lakosságú) városába, Torontóba menekült, ahol 70.000 magyar is él. Több munka után sokáig a Torontói Rendőrségnél szolgált. Jelenleg nyugdíjas, többszáz tagból álló Levelezési Listát vezet és az itteni és otthoni újságoknak, főleg a Petőfi és Szülőföldünk Rádióknak ír cikkeket és beszámolókat.